

Maja van Heemstra

De vier kerstbomen

„Vader, gaan we nou, 't is al zo laat!” en Peter holt de kamer van dokter van Gulpen binnen.

„Ja, jongen, ik ben zo klaar,” zegt zijn vader, „nog even met het ziekenhuis telefoneren.”

Peter gaat weer naar de gang. Als hij nu maar niet te laat in de kerk komt voor de kerstviering. Hij zingt mee in het koor en mag een solo zingen. Het is de kerstviering van de zondagsschool, er zal een grote kerstboom in de kerk staan met een heleboel lichtjes en slingers en engelenhaar en zilveren ballen en klokjes. En daarna gaan Vader en hij bij Grootvader en Grootmoeder logeren; Vader alleen de Kerstdagen; hij mag een paar dagen langer blijven. Moeder is met de twee zusjes al vooruit gegaan, maar zij zal wel in de kerk komen.

Gelukkig, daar komt Vader aan. Gauw de koffertjes in de auto gezet, en daar gaan ze.

„Het is glad, we zullen voorzichtig rijden, maar we zijn bijtijds,” zegt Vader en zij gaan langzaam de tuin uit, om de spijlen van het inrijhek en de grote weg op.

„Gelukkig, dat u zulke goede lantaarns heeft, Vader,” zegt Peter. „want 't is al hardstikke donker.”

„Ja, jongen, die heb ik toch ook nodig als ik 's nachts er op uit moet. Al die landweggetjes en smalle dijkjes zouden anders veel te gevaarlijk zijn.”

Peter kijkt uit 't raampje naar de be-ijzelde struiken en hekken en bomen. Net een sprookje. Daar, waar het licht van de lantaarns op schijnt zie je een witte wereld. En buiten het licht is het net een donkere grot onder de hoge bomen van de weg, maar dan glijdt het licht de grot binnen en dan zie je dat 't geen grot is.

„Komen Grootvader en Grootmoeder ook in de kerk, Vader?”

„Ik denk het niet; Grootvader was wat verkouden en die moet op zijn leeftijd voorzichtig zijn. En Grootmoeder zal wel thuis bij de zusjes blijven, want Mientje is er ook niet om te helpen.”

Peter kijkt weer uit het raampje en ziet in gedachten de kerk en de kerstboom. En de zondagsschoolkinderen die vlakbij de kerstboom zitten. En hij denkt aan het versje dat hij alleen mag zingen. Eerst wist de juffrouw nog niet of Emma van de notaris of hij het zingen zou. Allebei hadden ze het goed ingestudeerd en de ene keer zong Emma het en de andere keer hij. Maar op de laatste zondag was Emma ziek geweest en toen had de juffrouw gezegd, dat hij het mocht doen in de kerk. Hij zucht even. Als het nu maar goed gaat!

„Vader, wat ligt daar!” roept Peter opeens. Vader heeft het ook net gezien en remt heel zachtjes om niet te slippen. En toch komen ze nog overdwars op de weg te staan. Meteen is Vader uitgestapt en Peter ook. Op de grond ligt een fiets en daarnaast een jongen. Hij beweegt niet en zijn gezicht is vol bloed. Dokter van Gulpen buigt zich over hem heen.

„Vader, is hij dood?” fluistert Peter.

„Nee, hij is niet dood. Hij is bewusteloos. En al dat bloed lijkt erg, maar het is een snee in zijn wang, dat is zo weer goed.”

Heel voorzichtig tilt de dokter de jongen op. „Maak het achterportier open, Peter. We zullen hem naar het ziekenhuis brengen. Neem even die jassen van de achterbank af, hij moet plat liggen. Misschien heeft hij een hersenschudding. En er is ook iets met zijn been.”

De jongen wordt op de achterbank getild. Het ziet er akelig uit: het witte gezicht en de bloedvlekken. De dokter legt een dikke plaid over hem heen. „We zullen de fiets achterop vast maken.”

Even later slipt de wagen weer de goede kant uit en heel voorzichtig gaan ze op weg. Peter denkt: we komen te laat in de kerk - maar hij durft niets te zeggen. De jongen moet eerst naar het ziekenhuis, dat begrijpt hij wel.

Daar rijden zij voor, bij het ziekenhuis. Licht straalt uit alle ramen en opeens lijkt het minder donker in deze wintermiddag. „Peter, roep even de portier of de zuster.” Peter kent zijn weg, hij is wel meer met Vader meegeweest. De portier komt er al aan.

Vandaag ziet het ziekenhuis er heel anders uit dan anders. Overal zijn groene takken met rode strikken langs de muren gehangen. En er staan wel honderd kaarsen in rode kandelaars. Peter kijkt verrast om zich heen naar zoveel moois. Daar komt Vader binnen met de jongen in zijn armen en de hoofdzuster is er ook al bij. Ze praten even samen en dan gaat Vader met de zuster naar de onderzoekkamer. Een andere zuster komt naar Peter toe.

„Peter, Vader komt zo terug, ga jij maar zo lang even naar de serre aan 't eind van de gang, daar staat de kerstboom. We zouden dadelijk met ons kerstfeest beginnen.” Peter loopt als in een droom naar de serre toe. Als hij langs de voordeur komt stoot zijn voet ergens tegen aan. Werktuigelijk raapt hij op wat daar ligt: een zakmes. Hij

heeft 't in zijn hand, maar kijkt er niet eens naar. Want hij ziet een heel grote kerstboom met héél veel lichtjes. En daar komen de patiënten om hun kerstfeest te vieren. Er rijden wagentjes langs waar zieken op liggen of zitten, een jongetje loopt op krukken, een klein meisje met een spierwit gezichtje en grote donkere ogen komt langs gereden en kijkt dromerig naar al dat geflonker van de kerstboom. Een jongen met zijn arm in verband holt door de gang.

Dan beginnen de zusters te zingen. Bekende versjes, die hij ook van de zondagschool kent. Wat mooi klinkt dat! De zieken zingen ook mee en het kleine meisje hoor je boven alles uit.

Opeens voelt Peter iets in zijn hand. Hij kijkt wat het is. Een zakmes, hoe komt hij daar nu aan? Er staat een naam op: Jan Blokker. O ja, hij herinnert zich nu dat hij iets had opgeraapt toen hij langs de voordeur liep. Hoe kwam dat mes daar? Hij kijkt weer naar de kerstboom, maar daar komt de hoofdzuster aan. Zij wenkt hem en hij gaat langzaam de gang weer in.

„Peter, Vader roept je, hij is zo dadelijk klaar. Even op dokter Van Weren wachten, die heeft vandaag dienst.“

Daar staat Vader. Opeens ziet Peter weer het bleke gezicht van de jongen voor zich, die op de weg lag.

„Is hij erg ziek, Vader?“ vraagt Peter bezorgd.

„Hij heeft zijn been gebroken, maar hij komt al bij, hij was bewusteloos van de kou. En zijn gezicht is gewassen en je ziet helemaal geen bloed meer.“

„Wisten we nu maar wie hij was,“ zegt de hoofdzuster, „dan konden wij zijn ouders waarschuwen.“

Weer voelt Peter het zakmes in zijn hand. En opeens denkt hij: zou dat uit de zak van de jongen zijn gevallen toen hij binnen gedragen werd? Ja, natuurlijk, hij weet 't opeens zeker. Dan staat zijn naam er op.

„Hij heet Jan Blokker, Vader,“ zegt Peter.

„Jan Blokker? hoe weet je dat?“ zegt Vader verbaasd.

Dan laat Peter het mes zien en zegt dat hij het in de gang vond.

Er komt een andere zuster bij staan. „Zuster Carla, u bent hier uit de streek, weet u ook een Jan Blokker?“ vraagt de hoofdzuster.

„Jan Blokker? De naam komt mij bekend voor,“ zegt de zuster. „Ja, ik weet het al, dat is de man van de spoor, die de rails altijd moet onderhouden, hij woont niet zo ver hier vandaan.“

Daar komt net dokter Van Weren binnen. Vader vertelt hem van 't ongeluk.

„Dat zullen we gauw even in orde maken,“ zegt de dokter en hij verdwijnt in de onderzoekkamer.

„Dan gaan wij even naar de ouders Blokker, misschien zijn zij al ongerust.“ En Vader gaat naar buiten en even later rijden zij naar de spoorweg toe.

„Hoe laat is 't, Vader?“ zegt Peter zachtjes.

„Kwart over vijf,“ antwoordt Vader. Kwart over vijf! En om halfzes begint de kerk! Peter durft niets te zeggen. De zieke jongen gaat natuurlijk voor. Maar Moeder begrijpt er natuurlijk niets van. En hoe moet dat nu met 't zingen?

Veel tijd om na te denken heeft Peter niet, want daar stoppen zij bij het kleine baanwachtershuisje. Vader gaat er uit en Peter loopt hem na.

„Goedenavond,“ zegt Vader als hij de kleine kamer binnenstapt.

„Goedenavond,“ zeggen twee stemmen. Een man en een vrouw zitten bij een klein kerstboompje. Zij kijken heel verbaasd, als Vader en Peter daar opeens binnen staan.

„Ik ben dokter Van Gulpen,“ zegt Vader rustig. „Uw zoontje Jan is met de fiets ge-

slipt en heeft zijn been gebroken. Maar 't is niets ergs. Ik heb hem naar 't ziekenhuis gebracht. En nu kom ik u dat even vertellen."

De man en de vrouw zijn erg geschrokken, dat kun je wel zien. „Met de fiets geslipt?“ herhaalt de vader van Jan. „En zijn been gebroken?“ Hij kan het nog niet goed begrijpen.

„Ja,“ zegt Vader weer, „het is opeens erg glad geworden. Ik vond hem op de weg. Hij was door de val en de kou bewusteloos, maar hij is nu weer bijgekomen. En de dokter is bezig met zijn been. Ik geloof niet dat het ernstig is.“

„Mogen we naar hem toe?“ vraagt de moeder stilletjes.

„Ja, natuurlijk,“ antwoordt Vader. „Stapt u allebei maar even in, dan rijdt ik u er heen.“

„Maar we kunnen Zusje niet alleen laten,“ zegt de moeder weer.

En dan zien zij dat er nog iemand in de kamer is. Een heel klein meisje, dat schuw achter de grote stoel van Blokker is weggekropen.

„Als mijn vrouw nu met u mee mag, dan blijf ik wel thuis bij Zusje,“ stelt Blokker voor. Maar aan zijn gezicht kun je zien, dat hij èrg graag naar 't ziekenhuis, naar zijn Jan zou willen gaan.

Vader kijkt naar Peter en dan weer naar de bezorgde gezichten van Jans ouders.

„Als Peter eens hier bleef om op Zusje te passen?“

Peter krijgt een kleur. Vader vindt hem groot genoeg om alleen met het kleine meisje hier te blijven?

„Ja, Vader, dat kan ik wel,“ zegt hij meteen.

Blokker en zijn vrouw kijken naar de jongen. „Zou dat echt kunnen, dokter?“ zegt Jans vader. „Ik zou zo erg graag even mee willen gaan.“

„Dan gaan we meteen,“ zegt Vader. Blokker en zijn vrouw trekken hun jassen aan en Peter hoort nog wat gestommel in het gangetje, dan klappen de portieren dicht, de motor wordt aangezet en hij hoort niets meer.

Daar staat hij in het vreemde huisje. Hij kijkt om zich heen. Behalve de kerstboom staan er een kachel en een tafel en wat stoelen en een heleboel planten in bruine aarden potten. Hij hoort een zacht geritsel. Behoedzaam kijkt het kleine, blonde meisje om de grote stoel van Blokker heen.

„Kom maar hier,” zegt Peter zachtjes. Maar meteen is het kopje weer verdwenen. Peter gaat zitten op de stoel die het dichtst bij de kerstboom staat. Wéér een kerstboom, denkt hij. Straks die grote in het ziekenhuis en nu die kleine hier. Er hangen engeltjes in met zilveren vleugels. Hij hoort een dof gebrom, dat steeds harder wordt. Wat kan dat nu zijn? Hij wordt een beetje bang. Maar dan begrijpt hij het: Het is een trein. Hij zit hier immers vlak bij de spoorbaan. Meteen dondert een trein langs met veel gedreun. Het huisje schudt ervan. Dan slaat de klok op de schoorsteenmantel één keer. Peter kijkt naar de zwarte wijzers. Half zes. Er gaat een schok door hem heen: half zes, nu begint de kerkdienst. En hij is er niet bij - en wie zingt nu de solo - en Moeder die op Vader en hem wacht - en de traktatie die de kinderen na afloop krijgen. Tranen schieten hem in de ogen.

Maar hij heeft niet veel tijd om aan Kerstfeest te denken, want heel zachtjes komt het kleine meisje naar hem toe. Zij kijkt nog wat verlegen, maar zij durft tenminste de stoel los te laten waar zij zich bang aan vast hield. Zij heeft een boekje in de hand en dat legt zij op Peters knie.

„Zal ik je voorlezen?” zegt de jongen. En als Blokker en zijn vrouw thuis gebracht worden zitten Peter en Zusje in de grote stoel en zijn zij net aan 't eind van het verhaal over Flipper, het kleine haasje dat theevisite kreeg en de theepot omgooide.

„Dokter, wat zijn wij u dankbaar, dat u zo goed voor Jan hebt gezorgd en dat u ons naar 't ziekenhuis hebt gebracht!” en Blokker staat met tranen in de ogen Vaders hand te schudden. Moeder Blokker huilt gewoon zachtjes voor zich heen en dan zegt zij: „Ik huil alleen maar even van schrik, want ik weet dat Jan in goede handen is en dat hij weer beter zal worden. En Peter, jij bent een reuze-jongen geweest, dat je zo lief op Zusje hebt gepast.” En moeder Blokker geeft Peter een dikke zoen op zijn wang. Peter straalt van blijdschap en is eventjes het zondagschoolfeest helemaal vergeten.

Maar als hij en Vader weggrijden, valt het opeens weer zwaar op hem. Hij durft er niet over te beginnen, zo naar vindt hij het.

Vader kijkt hem eens van opzij aan. En dan zegt hij rustig: „Het is de redding van Jan geweest, dat wij hem zo gauw gevonden hebben. Als hij daar langer was blijven liggen in de kou, dan had hij longontsteking kunnen krijgen. Zijn been zal gauw genoeg beter zijn, want het is een gezonde jongen. Ik was zo blij dat zijn vader en moeder meteen naar hem toe konden gaan, want die waren wel erg geschrokken. Je wilt immers later ook dokter worden?”

Peter is rustiger geworden, al vindt hij het nog zo heel erg verdrietig van het kerstfeest. Ja, hij wil later ook dokter worden.

„Een dokter moet altijd op elk uur klaar staan voor zijn patiënten,” gaat Vader verder. „En dan komen de eigen pretjes of eigen plannetjes dikwijls in het nauw. Dan gaat het er om of een zieke zo spoedig mogelijk geholpen kan worden. En dan kun je niet aan jezelf denken.”

Peter knikt van ja. Hij begrijpt het best. Hij weet dat Vader dikwijls genoeg klaar stond om te gaan zwemmen of een zondagswandeling te maken of even achter het huis schaatsen te rijden en dan kwam er niets van, omdat een zieke hem nodig had. Daar zijn zij bij de kerk. De koster staat in de deur en wil die net sluiten. Als hij de auto van de dokter ziet komt hij naar buiten.

„U hebt toch geen ongeluk gehad, dokter?” vraagt hij bezorgd, „wij hebben u en Peter al gemist. Mevrouw heeft ook al zo naar u uitgekeken.”

„Nee, gelukkig hebben we geen ongeluk gehad,” en Vader vertelt van Jan Blokker. „En nu is de dienst zeker al lang afgelopen?” vraagt hij.

„Ja, tien minuten geleden gingen de laatsten de kerk uit,” zegt de koster. Vader en Peter lopen met hem de nu stille en lege kerk binnen. De kerstboom staat er in al zijn grootte, maar de lichtjes zijn uit; men ziet nauwelijks de zilveren slingers en klokjes en ballen en het engelenhaar. Peter staat zwijgend te kijken. Dáár zou hij hebben gezeten en dáár zou hij hebben gestaan voor het versje, dat hij alleen mocht zingen. En dáár zouden Vader en Moeder hebben gezeten. Hij voelt een dikke prop in zijn keel komen.

„Het boekje en de reep chocolade voor Peter zijn hier nog,” zegt de koster vriendelijk. „Maar de chocolademelk is nu koud geworden!”

„Dat is niet zo erg,” zegt Vader, „straks bij Grootmoeder krijgt hij wel wat warmes.” Met de reep in zijn zak en het boekje in zijn hand loopt Peter stilletjes met Vader terug naar de auto.

Zij rijden weer een eindje en dan draaien zij de tuin van Grootvader in. Peter stapt langzaam de stoep op en trekt aan de bel. Meteen vliegt de deur open en staat Moeder in de gang. „Jongen! gelukkig, daar ben je. Ik was al ongerust!”

Peter vliegt op Moeder toe. En dan opeens kan hij het niet meer houden. Snikkend drukt hij zich tegen haar aan.

„Peter! wat is er toch gebeurd!”

Maar daar komt Vader binnen en vertelt het hele verhaal. Peter hoort niets, hij weet alleen maar dat hij zo'n groot verdriet heeft, dat niemand hem kan troosten. Hij merkt niet eens dat Moeder hem zachtjes de kamer induwt en hem op schoot neemt alsof hij nog een heel klein jongetje was. Grootmoeder zet een kopje chocolade bij hem neer en een dik stuk kerstkrans. Maar hij ziet het niet. Hij huilt alsof zijn hart breken zal.

Moeder strijkt hem zachtjes over zijn hoofd. En dan hoort hij haar rustige stem: „Dat was me toch ook een schrik, die jongen bewusteloos op de grond en met bloed in zijn gezicht. Dat lijkt dan ook zo erg. Maar dat kon er gelukkig afgewassen worden. En toen hebben jullie hem zachtjes in de auto gelegd en de fiets ook meegenomen. En in 't ziekenhuis hebben zij hem gauw onderzocht en gelukkig was 't alleen maar een gebroken been. En hij heeft misschien niet eens kou gevat, omdat jullie hem zo gauw vonden. En in 't ziekenhuis was een kerstboom en de zusters zongen en alle patiënten kwamen erbij. En jij vond het zakmes en toen wisten jullie dat hij Jan Blokker heette. En toen konden de vader en de moeder van Jan ook naar hun jongen gaan kijken. En jij zorgde voor Zusje en je las haar een mooi boek voor.”

Peter vergeet te huilen. Hij luistert naar Moeders stille stem. En hij ziet alles weer voor zich, maar nu is het niet meer zo naar. Want Jan is nu weer bijgekomen en zijn gezicht is gewassen en zijn vader en moeder weten nu dat hij goed verzorgd is en Zusje ligt zeker al in bed en droomt van Flipper, het kleine haasje en de theepot.

Peter drinkt van de warme chocolade die Moeder hem voorhoudt en opeens heeft hij een dik stuk kerstkrans in zijn mond en het is zó lekker.

En wat zegt Moeder daar? „Op Kerstmis geven wij zo graag een geschenk aan het Christuskind. Wij hebben geen goud of wierook of myrrhe zoals de drie Koningen. Wij geven, wat wij kúnnen geven. En jij hebt een heel mooi geschenk aan 't Christuskind gegeven, Peter.”

„Ik?” zegt Peter verbaasd en hij kijkt Moeder eens aan en Vader en Grootvader en Grootmoeder, die allemaal rondom de kerstboom zitten te luisteren. „Peter, je hebt je zondagsschool-kerstfeest eraan gegeven om op 't zusje van Jan te passen, omdat anders zijn ouders niet naar 't ziekenhuis konden gaan. Jij hebt iets heel moois gegeven, want je hebt niet aan jezelf gedacht maar aan anderen.”

Weer kijkt Peter de kring rond. Vader kijkt heel ernstig en knikt van ja en Grootvader ook. En Grootmoeder kijkt hem aan met haar lieve glimlach en ze zegt: „Ik ben heel trots op mijn oudste kleinzoon!”

Een warm gevoel gaat door Peter heen. En een blij gevoel. Hij durft opeens te vragen: „En wie zong het versje?”

„Dat heeft Emma gezongen,” antwoordt Moeder. „En zij vond het heerlijk dat zij het mocht doen. En zij heeft het èrg mooi gezongen.”

Peter knikt tevreden. Hij is opeens blij dat Emma heeft mogen zingen en hij is blij dat Emma 't zo heerlijk vond.

Als Moeder hem naar bed brengt, nadat zij eerst even naar zijn twee slapende zusjes zijn gaan kijken, zegt hij opeens: „Ik heb vandaag vier kerstbomen gezien! Een grote in 't ziekenhuis en een kleine bij de vader en moeder van Jan en een grote in de kerk, maar die was donker, daar zat geen een lichtje meer aan. En dan die van Grootvader en Grootmoeder. Maar die had de kaarsjes nog niet aan.”

„Die zul je morgen goed zien, want morgen vieren wij óns kerstfeest met de zusjes,” en Moeder stopt hem stijf toe en geeft hem een zoen.

Grootmoeder komt hem ook nog even een nachtzoen geven. „Morgen zullen wij allemaal samen kerstliedjes zingen,” zegt zij, „Vader speelt orgel. Wil jij dan 't liedje zingen, dat je in de kerk gezongen zou hebben, Peter?”

Peter krijgt een kleur van plezier onder de dekens. Wat zal dat héérlijk zijn, dan heeft hij het niet voor niets geleerd.

Als Vader Peter een paar dagen na Kerstmis weer komt halen om naar huis te gaan, rijden zij langs het ziekenhuis.

„Ga jij maar even naar Jan kijken,” zegt Vader, „ik heb nog wat in 't huis te doen.” Is dat Jan Blokker, de jongen die doodsbleek met een bebloed gezicht roerloos op de grond lag? Die stevige jongen die rechtop in zijn bed zit, met roze wangen en grote stralende bruine ogen? Peter kijkt hem verbaasd aan. Hij weet niet wat hij zeggen moet.

„Mijn been is al een heel stuk beter,” lacht Jan, „de dokter zegt dat het erg meevalt. Over een paar dagen mag ik al lopen met 't gips.”

„Dat is fijn,” zegt Peter. Hij kan nog niet goed geloven, dat 't dezelfde jongen is.

„Ik heb wat voor je,” zegt Jan. En hij neemt een plat pakje uit het kastje naast zijn bed. „Dat is van Vader en Moeder, omdat je op mijn zusje hebt gepast. En toen kon je niet naar het Kerstfeest in de kerk gaan. Vond je dat niet jammer?”

Ja, knikt Peter. Dat was toen wel jammer. Maar 't lijkt al zo lang geleden. En hij heeft 't versje voor Grootvader en Grootmoeder en Vader en Moeder en de zusjes mogen zingen. En toen ging 't best en ze hadden 't allemaal erg mooi gevonden.

Wat verlegen neemt hij 't pakje aan van de grote jongen in het bed.

„Maak 't maar open,” zegt Jan.

Peter knoopt 't touwtje los en haalt 't papier er af. Er komt een boek uit. Er staan zingende kinderen op; ze hebben dikke wollen truien aan en wollen mutsen op, ze staan in de sneeuw voor een huis met verlichte ramen. Een oude dame en een oude mijnheer staan op de stoep te luisteren, ook met dikke jassen aan. En op elke hoek van het omslag is een kerstboom getekend.

„Vier kerstbomen,” roept Peter opeens uit. En hij vertelt Jan van de vier verschillende kerstbomen, die hij gezien heeft. En nu staan er ook vier op het boek!

„Dat komt mooi uit,” zegt Jan. Ze bekijken samen het boek. Er staan kerstliedjes in en bij elk liedje is een tekening gemaakt. Van de kribbe en de herders en de drie

Koningen en van kinderen, die zingen en van een ziek kind in bed en van jonge mensen en oude mensen. En allemaal vieren ze Kerstmis. De jongens zijn zo verdiept in het boek, dat zij niet eens merken dat dokter Van Gulpen binnenkomt.

„Heerlijk, Jan, dat het zo goed met je gaat,” zegt hij. „Als je beter bent moet je maar eens bij Peter komen. Maar nu moeten we naar huis, want Moeder wacht. Wat een prachtig boek heb je daar, Peter!”

En Peter vertelt onder het naar huis rijden van wie hij het kreeg. „Er staan vier kerstbomen op,” zegt hij.

Als hij thuis is, zegt Moeder: „Ik ben blij dat je er weer bent. Wij hebben een bijzonder mooi Kerstfeest gehad, dit jaar.”

Gera Jansma - Van Schouwenburg

De wisselluider van Grote Thomas

„Juffrouw Simms,” begint Tom, terwijl hij de halfopenstaande kerkdeur binnentapt. Maar de vrouw die op haar knieën bezig is het portaal te dweilen, hoort niets. Ze rammelt met haar emmer en werkt door zonder op- of omzien. Tom doet een stap naar voren. „Juffrouw Simms,” zegt hij weer, een beetje harder. Nu heeft de kostersvrouw van de oude dorpskerk toch iets gehoord. Ze richt zich op uit haar gebogen houding en kijkt om.

„O, ben jij daar? Goedemorgen jonge Tom Walkers!”

„Goedemorgen juffrouw Simms.”

„Dat zou ik ook zeggen. Wat is er Tom, zeker een boodschap van je grootvader?”

„Ja, Grootvader laat vragen of de koster de klokketouwen wil nazien, met 't oog op het luiden voor Kerstmis, ziet U.”

Juffrouw Simms lacht. Het is nog drie weken voor Kerst, maar zo lang als zij kostersvrouw is, komt ieder jaar om deze tijd dezelfde boodschap van de oude Walkers, oude Tom, zoals hij in het dorp wordt genoemd.

„Ik zal het zeggen jongen, dat komt in orde.”

Als Tom zich al omgedraaid heeft roept ze hem terug.

„Wacht eens, ga zelf maar even naar mijn man toe, hij is in de toren bezig. Je weet de weg toch wel?”

Tom knikt. Zijn ogen gaan glimmen, dat is net een kolfje naar zijn hand. De kerktoren, daar komen de dorpsjongens niet makkelijk binnen. De koster bewaakt de toren streng. Een gelui van acht klokken is een kostbaar bezit, de trots van de hele gemeente.

Naast het kerkportaal is een kleine oud-eiken deur, de toegang tot de aangrenzende toren. Tom licht de ijzeren klink op, de scharnieren kraken. Even moeten zijn ogen wennen aan het halfdonker. Dan stommelt hij de nauwe wenteltrap op. Na een paar bochten komt hij al boven het schip van de kerk uit en belandt hij op een vierkante ruimte, een soort houten vertrek. Langs een van de kanten staat een lange bank. Tegen de wanden zijn allerlei papieren en foto's geprikt, ook prijken er een paar medailles. En vanuit de zoldering hangen acht lange touwen naar beneden, die in een lus eindigen. Een gedeelte vlak boven de lus is omwonden met rode en blauwe wol.